

יום שלישי ט' באייר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - פ"ה

1. אלו מעשים נוספים למדנו בענין תפיסה?

- א. **יימר בר חשו** - אמר לשלוחו לתפוס ספינת בעל חובו שמת, רב פפא ורהברי"י היו גם נושים ואמרו לשליח 'התופס לבע"ח במקום שחב לאחרים לא קנה'. ותפסו הם מאמצע הנהר שנחשב כרה"ר - רב פפא הנהיגה במשוטים, ורהברי"י משכה בחבל, וכל אחד טען שקנה את כולה. גער בהם רבא ואמר הרי רב נחמן פסק שמועיל תפיסה רק מחיים.
- ב. **אבימי בר"א** - שלח מעות לפרוע חובו לאנשי בי חוזאי, כשביקש השליח את השטר אמרו לו: 'סיטראי נינהו' שמחזיקים בו על חוב נוסף שנעשה בעל פה. **פסק רבי אבהו**: אם אין עדים שפרע, מיגו שיכולים לומר להד"ם, יכולים לומר 'סיטראי נינהו'. האם באופן זה השליח חייב לשלם למשלח - **רב אשי פסק**: אם אמר הלוח לשליח קח שטר ותן זוזים - משלם השליח, כיון שפשע שקודם נתן זוזים. אבל אם אמר לו הפוך אינו משלם. **והגמרא דוחה ופוסקת**: שבין כך ובין כך השליח משלם 'לתקוני שדרתיך ולא לעוותי'.
- ג. **מעשה באשה שהפקידו אצלה** תיק מלא שטרות ומת המפקיד ואמרה ליורשים שכבר מחיים תפסה אותם בחובה. **פסק רב נחמן**: אם אין לה עדים שתבעוה מחיים ולא נתנה, נחשב מונח אצלה בפיקדון ולא בחזקת תפיסה, ולא מועיל תפיסה לאחר מיתה.

2. אלו מעשים למדנו בעניני שבועה?

- א. **מעשה באשה שהתחייבה שבועה בבי"ד של רבא אמרה לו אשתו** [בת רב חסדא] יודעת אני בה שהיא חשודה על השבועה, הפך רבא את השבועה לשכנגדה. **ובפעם אחרת** כשהעיד לפניו רב פפא על שטר שהוא פרוע, קיבלו רק כעד אחד. **ופירש**: שבאשתו קים לו שנאמנת, אבל ברב פפא לא קים לו. **ואמר רב פפא שלפי זה אם אבא מר, בני, שקים קים לי** שהוא נאמן יעיד לפני 'פרוע', אסמוך עליו להרע השטר אך לא לקורעו.
- ב. **מעשה באשה שנתחייבה שבועה בבי"ד, ופסקו שתשבע בעיר שלה** שמא תתבייש ותודה... **והסכים רב ביבי** שיכתבו לה שנשבעה ונפטרה ויתנו לה לאחר שתשבע. **רב פפי טען לו** שאין כותבין כיון ש'מיחזי כשיקרא'. **ודחו את דברי רב פפי** - א. מכך שרב נחמן אמר - שאפילו רבנן החולקים על ר"מ שהכשיר גט שנמצא באשפה כשנחתם לשמה, היינו דווקא בגיטי נשים כיון שצריך כתיבה לשמה, אבל בשאר שטרות מודים שכשר.
- ב. מכך שר' יוחנן אמר - שטר שלוח בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו, שכבר נמחל שיעבודו, משמע של'מיחזי כשיקרא' לא חשו.

3. **אדם הפקיד שבע מרגליות עטופות בסדין אצל רבי מיאשא, ומת רבי יאשא קודם שהספיק לצוות לאנשי ביתו על הנכסים שברשותו. כיצד פסקו?** **רב אמר**: אין היורשים יכולים לטעון שאביהם החזיר ואלו מרגליות של אביהן א. כיון שהכיר את רבי מיאשא שלא היה אמיד. ב. הרי התובע נתן סימן. **וכל זה** - כשהתובע לא היה רגיל להכנס בביתו של רבי מיאשא, אך אם היה רגיל להכנס בביתו יש לחשוש שאדם אחר הפקיד והוא ראה זאת. **הגמרא מביאה עוד שני מעשים דומים**. שכך פסקו רב נחמן ורבי אבא.

4. **מעשה באדם שציוה לפני מיתתו 'נכסי לטוביה' ובא אדם בשם טוביה ופסק ר' יוחנן לתת לו. מה הדין אם יבא אדם ששמו 'רב טוביה'?** לא יתנו לו, אמנם אם המת היה רגיל עמו יתכן שהשמיט משמו 'רב' ויתנו לו. **אם באו שני טוביה** - שכן ותלמיד חכם - תלמיד חכם קודם, קרוב ות"ח - ת"ח קודם. שכן וקרוב - טוב שכן קרוב מאח רחוק. **שניהם קרובים ושניהם שכנים ושניהם חכמים** - שודא דדייני.

5. המוכר שטר חוב לחבירו וחזר המלוה ומחלו. מה הדין?

- מחול, ואפילו יורש מחול. אבל מודה שמואל, במכנסת שטר חוב לבעלה וחזרה ומחלתו - שאינו מחול, מפני שידו כידה. **אם הלוקח פיקח** - 'מקרקש ליה זוזי' ללוה ע"מ שיכתוב לו שטר חדש בשמו. **האם על המלוה לשלם לקונה את הנזק** - למ"ד שמחייב בדינא דגרמי - חייב לשלם לו, ולמ"ד שפוטר - יכול לגבות ממנו רק דמי ניר.

6. קרובתו של רב נחמן מכרה כתובתה בטובת הנאה [מחיר מועט], וגירשה בעלה, ומתה קודם שגבתה, ותבע הקונה את בתה. מה עשה רב נחמן?

- אמר**: וכי אין מי שיעיץ לה שתמחול את חוב הכתובת לאביה, ואח"כ תירש את אביה... וכך עשתה. **לאחמ"כ התחרט** שיעץ לה 'עשינו עצמינו כעורכי הדיינים'. **בתחילה חשב** שלקרוב מותר משום ומבשרך אל תתעלם, **לבסוף סבר** אדם חשוב שונה דינו.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

